

Подписано в печать 05.02.2017 г.
Формат 60x84 1/16. Бумага офсетная. Усл. п.л 1,75.
Заказ № 03. Тираж 100 экз.

Отпечатано в типографии Технологического университета Таджикистана,
734061, Республика Таджикистан, г. Душанбе,
ул. Негмат Карабаева 63/3

**ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ ҶТ
ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶТ**

ДОНИШГОҲИ ТЕХНОЛОГИИ ТОҶИКИСТОН

**НИЗОМНОМАИ
низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳи технологии
Тоҷикистон**

Душанбе 2017

«Тасдиқ мекунам»

Раиси Шӯрои олимони,
Ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон
Амонзода И.Т.

Бо қарори
Шӯрои олимони ДТТ
аз 30 январи соли 2017,
таҳти № 5 тасдиқ шудааст.

НИЗОМНОМАИ НИЗОМИ КРЕДИТИИ ТАҲСИЛОТ ДАР ДОНИШГОҶИ ТЕХНОЛОГИИ ТОҶИКИСТОН

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Низомномаи мазкур мақсад, вазифа ва тартиби татбиқи низоми кредитии таҳсилотро дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муайян мекунад.

2. Низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон бо мақсади таъмини болоравии сифати таълим, омода намудани мутахассисони ба талаботи бозори дохилӣ ва берунӣ кишвар ҷавобгӯ, сафарбар намудани донишҷӯён барои идомаи таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии мамлакатҳои хориҷӣ ва воридшавӣ ба фазои ягонаи таҳсилоти ҷаҳонӣ амалӣ карда мешавад.

3. Низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

2. МАФҲУМҶОИ АСОСӢ

Мафҳумҳои асосие, ки дар Низомномаи мазкур истифода мешаванд:

Тақвими академӣ (Academic Calendar)- ҷадвали раванди таълимест, ки дар он давраҳои ташкил ва гузаронидани ҳафтаи дастурдиҳӣ дар оғози ҳар соли нави таҳсил (муаррифии фанҳои ҳатмӣ ва интихобии таълимӣ),

бакайдгирии донишҷӯён), ҳафтаҳои таълими назариявӣ, муайян намудани рейтингҳои 1 ва 2 дар ҳар як даври академӣ (семестрҳои тирамоҳӣ ва баҳорӣ), сессияҳои имтиҳонӣ (зимистона ва тобистона), таҷрибаомӯзиҳо, триместр ва таътил (зимистона ва тобистона) дар соли таҳсил бо нишон додани рӯзиҳои истироҳат ва идҳо дарҷ меёбанд.

Даври академӣ (Academic Term)- даври муайяни таҳсил, ки аз тарафи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муайян мегардад. Микдори ҳафтаҳои таълими назариявӣ дар як даври академӣ бо назардошти хусусиятҳои миллий дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ 16 ҳафтара дар бар мегирад.

Кари академӣ (Academic Backlog)- мавҷудияти фанҳои дар нақшаи таълимии самт (ихтисос) дарҷёфтае, ки донишҷӯ аз онҳо баҳои ғайриқаноатбахш гирифтааст.

Фарқияти академӣ (Academic Difference)- мавҷудияти фанҳои дар нақшаи таълимии самт (ихтисос) дарҷёфтае, ки донишҷӯ онҳоро наомӯхтааст.

Олудии академӣ - маҷмуи салоҳиятҳои субъектҳои раванди таълим мебошад, ки ба онҳо имконияти мустақилона муайян намудани мазмун ва мундариҷаи таҳсилотро аз фанҳои интиҳобӣ, шаклҳои иловагии таълим ва таъкили фаъолияти таълимӣ бо мақсади фароҳам овардани шароит барои рушди эҷодии донишҷӯён, омӯзгорон ва истифодаи технология ва усулҳои инноватсионии таълимро мефаҳмад.

Сафарбаршавии академӣ (Academic Mobility)- ивази Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои таҳсил дар давраи муайян (як даври академӣ, соли таҳсил) ба муассисаи дигари таҳсилоти олии касбии дохил ё хориҷи кишвар бо шартӣ баробарарзиш донишҷӯи кредитҳои тибқи барномаи таълимӣ дар муассисаи таълимии худ соҳибгашта.

Дараҷаи академӣ (Academic Degree) - дараҷаест, ки хатмкунандаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон пас аз пурра азхуд намудани барномаи таълимии зинаи муайяни таҳсилот ба он ноил мегардад.

Бакалавриат (Undergraduate Study) - барномаи таҳсилоти олии касбии пурраест, ки хатмкунандагони ин зинаи таҳсилот ба дараҷаи академии бакалавр ноил мегарданд.

Магистратура (Master's Degree Programme) - барномаи таҳсилоти олии касбии мутахассисони баландихтисос ва илмӣ омӯзгориест, ки хатмкунандагони ин зинаи таҳсилот пас аз дифоии рисолаи илмӣ ба дараҷаи академии магистр ноил мегарданд.

Докторантура (PhD) - барномаи пас аз таҳсилоти олии касбиест, ки хатмкунандагони он баъд аз дифоии рисолаи илмӣ ба дараҷаи доктори фалсафа аз рӯи ихтисос ноил мегарданд.

Фанҳои ҳатмӣ - фанҳои таълимие, ки омӯзиши онҳо тибқи нақшаҳои намунавии таълимии самт (ихтисос)-ҳои амалкунандаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ҳатмӣ мебошад.

Фанҳои интиҳобӣ (элективӣ) - фанҳои таълимие, ки аз ҷониби донишҷӯи интиҳоб қарда мешаванд.

Барномаи кори фан (силлабус) - ҳуҷҷати асосии таълимию методие мебошад, ки дар он таснифоти фанни таълимӣ, мақсад, вазифаҳо ва мазмуни мухтасари он, мавзӯ ва давомнокии машғулиятҳои дарсӣ, шарҳи мазмун ва мундариҷаи кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, вақти гузаронидани машварат, талаботи омӯзгор нисбат ба азхудкунии барномаи таълимии фан, меъёри баҳогузорӣ, ҳолҳои ҳавасмандгардонӣ ва ҷаримаҳои барои иҷрои тамоми шаклҳои корҳои таълимӣ, номгуӣ адабиёти хатмию иловагии истифодашаванда, ҷадвали гузаронидани машғулиятҳои дарсӣ, санҷишҳои ҷорӣ ва имтиҳонҳои фосилавӣ, рақами телефон ва нишонии электронии омӯзгор дарҷ меёбанд.

Кори мустақилонаи донишҷӯ - ҳамчун амали донишҷӯ дар ҷодаи мустақилона азхуд намудани барномаи таълимии фан аз рӯи мавзӯҳо ва супоришҳои пешбинишуда ба шумор рафта, аз ҷониби Донишгоҳи технологии Тоҷикистон (кафедра) бо адабиёти таълимию методӣ ва дастурҳо пурра таъмин гардонида мешавад.

Кори мустақилонаи донишҷӯ дар шароити татбиқи низоми кредитии таҳсилот дар ду шакл иҷро карда мешавад:

-кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор;

-кори мустақилонаи донишҷӯ.

Кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор - дар шакли супоришҳои тестӣ, реферат, маҷмӯи вазифаҳои ҳонагӣ, эссе, муаррифӣ (презентатсия)-и маводи ҷамъоварда, дифои кор (лоиха)-ҳои курсӣ, ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ ва ғайра иҷро гардида, аз тарафи омӯзгор баҳогузорӣ мешавад.

Кори мустақилонаи донишҷӯ - ҳамчун фаъолияти мустақилона азхуд намудани маводи таълимӣ муқаррар карда шудааст.

Низоми ҳолдиҳӣ-рейтингӣ - ин низоми марҳила ба марҳила дар рафти машғулиятҳои дарсӣ, иҷрои кори мустақилона (кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор ва кори мустақилонаи донишҷӯ), супоридани санҷишҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои фосилавӣ ҷамъ овардани ҳолҳо аз тарафи донишҷӯён ва дар ин асос ба имтиҳони ниҳой иҷозат гирифтани онҳо мебошад. Миқдори умумии ҳолҳо барои иҷозат гирифтани ба имтиҳони ниҳой бояд на камтар аз 25 ҳол муқаррар карда шавад. Дар асоси ҳолҳои бадастовардаи донишҷӯён ифодаи ададӣ ва ҳуруфии дараҷаи азхудкунии барномаҳои фанҳои таълимӣ, сатҳи донишандӯзӣ ва натиҷаи фаъолияти таълимии онҳо муайян карда мешавад.

Рейтинги академӣ (Academic Rating) - шакли назорат ва натиҷагириест, ки бо мақсади муайян намудани дараҷаи азхудкунии барномаҳои фанҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯён дар давоми ҳар як даври академӣ (нимсолаи тирамоҳӣ ва баҳорӣ) ду маротиба гузаронида мешавад. Рейтинги донишҷӯ аз рӯи фанҳои ки дар нақшаи таълимии фардии онҳо дарҷ ёфтаанд, дар асоси ҷамъбасти натиҷаҳои шаклҳои гуногуни фаъолияти таълимии донишҷӯ (санҷишҳои ҷорӣ, корҳои семестрӣ ё имтиҳони фосилавӣ) муайян карда мешавад.

Санчиши қорӣ - санчиши мунтазами дараҷаи дониши таълимгиранда аз ҳар як мавзӯ ё боби фанни омӯхташаванда мебошад, ки аз тарафи омӯзгори фан гузаронида мешавад.

Имтиҳони фосилавӣ (Midterm Examination) - шакли назоратест, ки бо мақсади муайян намудани дараҷаи азхудкунии барномаҳои фанҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯён дар давоми ҳар як даври академӣ ду маротиба гузаронида мешавад. Имтиҳони фосилавӣ аз ҷониби омӯзгорони фанӣ ё Маркази тести Донишгоҳи технологии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

Имтиҳони ниҳой - ҳамчун шакли ниҳоии назорат аз рӯи дараҷаи азхудкунии барномаҳои таълимии фанҳо аз ҷониби донишҷӯён муайян карда шуда, тибқи талаботи нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои амалкунандаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон барои ҳар як даври академӣ дар баробари ба охир расидани ҳафтаҳои таълими назариявӣ, дар асоси фармоиши ректор оид ба тартиби ташкил ва гузаронидани сессияҳои имтиҳонӣ қабул карда мешавад. Имтиҳони ниҳой бо истифода аз технологияи иттилоотӣ (компютер) ё ба таври анъанавӣ (шифоҳӣ, қабули қорҳои ҳаттӣ, эҷодӣ) аз ҷониби комиссияе, ки ҳайати онро ректори Донишгоҳи технологии Тоҷикистон таъин менамояд, гузаронида мешавад.

Апеллятсия - амалест, ки бо мақсади муайян намудан ва ислоҳи баҳогузориҳои ғайриобъективона ба дараҷаи донишандӯзии донишҷӯён гузаронида мешавад.

Триместр - ҳамчун семестри иловагии таълими назариявӣ ва супоридани имтиҳонҳо муайян карда шуда, дар як соли таҳсил ду маротиба (дар давраҳои таътили зимистона - моҳҳои январ-феврал ва тобистона - моҳҳои июн-июл) гузаронида мешавад. Ба триместр донишҷӯёне роҳ дода мешаванд, ки дар давраи асосии сессияҳои имтиҳонӣ (зимистона ва тобистона) аз фанҳои таълимӣ қарзҳои академӣ ё хоҳиши аз фанҳои алоҳида баланд бардоштани баҳои худро доранд.

Таҷрибаомӯзӣ - ҳамчун ҷузъи муҳими иҷро намудани талаботи нақшаи таълимӣ аз рӯи самт (ё ихтисос)-ҳои амалкунандаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон муқаррар карда шуда, бевосита дар давоми соли таҳсил, дар баробари ба анҷом расидани даври академӣ ташкил ва гузаронида мешавад. Барои дарёфти зинаҳои гуногуни таҳсилот (бакалавр, магистр, доктори фалсафа (доктор PhD)) тибқи талаботи нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои дар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон амалкунанда ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзиҳои таълимӣ, саҳроӣ, истеҳсолӣ, пешаздипломӣ, омӯзгорӣ (барои ихтисосҳои равияи омӯзгорӣ) пешбинӣ карда мешавад.

Ҳоли миёнаи умумӣ (Grade Point Average) - ҳоли миёнаи арифметикии барқашаидаи натиҷаи донишандӯзии таълимгиранда аз рӯи ихтисоси интихобкардааш мебошад, ки ҳамчун нисбати суммаи ҳосили зарби кредитҳо ва ифодаи ададии ҳолҳои умумии аз фанҳои алоҳида бадастovarда ба миқдори умумии кредитҳои дар даври академӣ соҳибгаштаи донишҷӯ ҳисоб карда мешавад.

Маълумотномаи академӣ (Transcript) - шакли муқарраршудаи ҳуҷҷатест, ки номгӯи фанҳои таълимии дар давраи муайяни таҳсил аз тарафи донишҷӯ омӯхташударо бо нишондоди миқдори кредитҳо, баҳо ва ҳолҳои миёнаи бадастовардаи ӯ дарбар мегирад.

Маводи фаъоли тақсимиаванда (Handouts) – маводи аёнии таълимие мебошад, ки дар ҷараёни дарс ба донишҷӯён бо мақсади инкишофи қобилияти эҷодӣ ва салоҳиятҳои касбии онҳо тақсим карда мешаванд.

Ҳомнавис шудан ба фанни таълимӣ (Enrollment) – маросими интихоби фанҳои таълимӣ бо тартиби муқарраршуда мебошад;

Маҷмӯи маводи таълимӣ-методи ихтисос (фан) - басти ҳуҷҷатҳои таълимию методие мебошад, ки барои бомуваффақият азхуд намудани ихтисоси муайян (ё фан) имконият медиҳад.

Маҷмӯи маводи таълимӣ-методи донишҷӯӣ - басти ҳуҷҷатҳо ва маводи ахбории таълимию методие мебошад, ки нақшаи таълими фарди донишҷӯро барои тамоми давраи таҳсил, барномаҳои қорӣи фан (силлабус)-ҳо, нишондодҳои методӣ оид ба қорӣи мустақилона, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ ва ғайраро дарбар мегирад.

Тютор (Tutor) - омӯзгорест, ки ба донишҷӯён аз фанни муайян машғулиятҳои лексионӣ, семинарӣ, амалӣ ва машваратҳо мегузаронад, инчунин ба қорҳои қурсӣ, дипломӣ ва таҷрибаомӯзии онҳо роҳбарӣ мекунад.

Эдвайзер (Advisor) - омӯзгори роҳбаладест, ки ҳамчун маслиҳатчӣ ба донишҷӯёни ихтисоси муайян дар интихоби самт (маҳруқ)-и таҳсилот, тартибдиҳии нақшаи фардии таълим ва азхудкунии барномаи таълим дар давраи таҳсил кӯмак мерасонад.

Соати академӣ (Academic hour)- вақти муқарраршудаест, ки омӯзгор бо донишҷӯ дар шакли дарсҳои аудиторӣ ва қабули қорӣи мустақилона мегузаронад. Як соати академӣ дар низоми кредитии таҳсилот ба 50 дақиқа баробар аст.

Кредит (Credit) - воҳиди ифодакунандаи сарфи меҳнати донишҷӯ барои азхудкунии барномаи таълимӣ буда, ба 24 соати академӣ баробар мебошад.

Рисола (лоиҳа)-и дипломӣ - яке аз шаклҳои қорӣи хатми касбӣ ба шумор рафта, ҳамчун қорӣи мустақилонаи эҷодӣ аз ҷониби донишҷӯён, магистрҳо ва докторантон иҷро ва дар соли охири таҳсил барои дифоъ пешниҳод карда мешавад.

3. БАНАҚШАГИРӢ ВА ТАШКИЛИ РАВАНДИ ТАЪЛИМ

4. Раванди таълим дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон тибқи барнома ва нақшаҳои таълимии аз тарафи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқкардашуда, сурат мегирад. Вазифаҳои асосии Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ҳангоми ташкили раванди таълим бо истифода аз низоми кредитии таҳсилот дар шакли ташаққули ҳаҷми дониш вобаста ба зинаҳои таҳсилот, ташкили шароит ҷиҳати то ҳадди имкон

фардӣ гардонидани раванди таълим, таҳкими мақом ва самаранокии кори мустақилонаи донишҷӯ муайян карда шудаанд.

5. Барои татбиқи низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон оид ба ҳар як самт (ихтисос) шаклҳои зерини нақшаҳои таълимӣ таҳия ва истифода мешаванд:

-нақшаи таълимии намунавӣ - аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шуда, мазмун ва ҳаҷми сарбории таълимии донишҷӯро муайян мекунад;

-нақшаи таълимии фардӣ - аз тарафи ҳар як донишҷӯ таҳия шуда, самт (траектория)-и таҳсилоти ӯро муайян мекунад;

-нақшаи таълимии корӣ - дар асоси нақшаҳои таълимии намунавӣ ва фардӣ таҳия шуда, барои тартиб додани ҷадвали раванди таълим, ҳисоб кардани ҳаҷми меҳнатталабии донишҷӯён оид ба фанҳои таълимӣ ва сарбории таълимии омӯзгорон истифода мешавад.

6. Ҳаҷми меҳнатталабии фаъолияти таълимии донишҷӯён вобаста ба азхудкунии барномаҳои таълимии фанҳо ба ҳисоби 1 кредит барои ҳамаи зинаҳои таҳсилот 24 соат муқаррар карда мешавад.

Таркиби 1 кредит барои дарсҳои назариявӣ вобаста ба зинаҳои гуногуни таҳсилот ба таври зайл муқаррар карда мешавад:

-барои барномаи бакалавриат - 8 соати дарси аудиторӣ, 8 соати корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор ва 8 соати корҳои мустақилонаи донишҷӯ;

-барои барномаи магистратура - 6 соати дарси аудиторӣ, 6 соати корҳои мустақилонаи магистр бо роҳбарии омӯзгор ва 12 соати корҳои мустақилонаи магистр;

-барои барномаи докторантура аз рӯи ихтисос – барои омӯзиши назариявӣ: 4 соати дарси аудиторӣ, 4 соати корҳои мустақилонаи докторант бо роҳбарии мушовири илмӣ (роҳбари илмӣ) ва 16 соати корҳои мустақилонаи докторант; барои кори таҳқиқотӣ: 2 соати дарси аудиторӣ, 2 соати корҳои мустақилонаи докторант бо роҳбарии мушовири илмӣ (роҳбари илмӣ) ва 20 соати корҳои мустақилонаи докторант;

7. Ҳаҷми 1 кредит барои иҷрои шаклҳои таълими ғайриназариявӣ (қору лоиҳаи курсӣ, таҷрибаомӯзӣ, кори хатм, рисолаҳои магистрӣ ва докторӣ) низ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот ба 24 соат баробар буда, танҳо дар шакли кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор ва кори мустақилонаи донишҷӯ муқаррар карда мешавад.

8. Барои дарёфти дараҷаи академии бакалавр – 240, магистр– 120 ва доктори фалсафа (PhD) - 180 кредит муқаррар карда мешавад.

9. Тамоми шаклҳои сарбории таълимии донишҷӯ (машғулиятҳои назариявӣ, қору (лоиҳа)-ҳои курсӣ, корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, кори хатм, рисолаҳои магистрӣ ва докторӣ, таҷрибаомӯзӣ ва ғайра) новобаста аз зинаҳои таҳсилот бо кредитҳо муайян карда шуда, ба ҳаҷми умумии кредитҳо дохил мегардад.

10. Ташкили раванди таълим дар як соли таҳсил дар асоси тақвими академӣ, ки аз тарафи ректор ва бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст, ба роҳ монда мешавад.

11. Соли таҳсил дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон аз даврҳои академӣ, таҷрибаомӯзӣ ва таътил иборат аст. Дар курси ниҳии давраи таҳсил дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон донишҷӯён аз аттестатсияи ниҳии давлатӣ гузаронида мешаванд. Даври академӣ вобаста ба шакли он то 16 ҳафтаи таълими назариявиро дар бар мегирад. Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои ҷамъбасти рейтингҳои 1 ва 2 дар ҳар як даври академӣ метавонанд 1 ҳафта ҷудо менамояд. Пас аз ҳар як даври академӣ ба донишҷӯён таътил муқаррар карда мешавад, ки давомнокии он дар як соли таҳсил бояд на камтар аз 7 ҳафтара ташкил диҳад.

12. Рейтинг ҳамчун ҷамъбасти натиҷаи фаъолияти таълимии донишҷӯ аз рӯи санҷишҳои ҷорӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ, имтиҳони фосилавӣ бо назардошти ҳолҳои ҳавасмандӣ ва ҷаримаҳои муайян карда мешавад. Дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон рейтингҳои донишҷӯ аз рӯи натиҷаи санҷишҳои ҷорӣ, имтиҳони фосилавӣ ва давомоти донишҷу муайян карда мешавад.

13. Давомнокии триместр дар давраи таҳсил дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар ҳаҷми то 8 ҳафта барои як соли таҳсил дар назар дошта мешавад, ки он бо мақсади қонеъ гардонидани талаботи донишҷӯён ҷиҳати гирифтани таълими назариявии иловагӣ, баргараф намудани қарзҳои академӣ гузаронида мешавад.

14. Мухлати супоридани фарқиятҳо аз рӯи нақшаҳои таълимӣ барои донишҷӯёне, ки барқарор ва ё интиқол мешаванд, дар давоми ҳафтаҳои таълими назариявии як даври академӣ муқаррар карда мешавад.

15. Банақшагирии сарбории таълимии омӯзгор дар шакли сарбории таълимии фаъол (гузаронидани корҳои таълимӣ дар асоси ҷадвали дарсии тасдиқшуда бевосита дар аудитория) ва сарбории таълимии ғайрифавол (намудҳои дигари корҳои таълимӣ, ки берун аз аудитория иҷро карда мешаванд) ба ҳисоб гирифта мешавад.

16. Нақшаҳои зинаи таҳсилоти бакалавриат аз бахшҳои зерин иборат мебошанд:

- а) бахши фанҳои гуманитарӣ;
- б) бахши фанҳои табиӣ-риёзӣ;
- в) бахши фанҳои умумикасбӣ;
- г) бахши фанҳои тахассусӣ.

17. Таносуби ҳаҷми меҳнатталабии фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар нақшаи таълимӣ аз рӯи самт (ихтисос)-и амалкунанда Шӯрои олимони Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар мувофиқа бо Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. Ҳиссаи фанҳои ҷомеашиносӣ ва табиӣ-риёзӣ дар нақшаҳои таълимии зинаи таҳсилоти бакалавриат 30%-ро ташкил медиҳад. Ҳаҷми кредитҳо барои фанҳои интихобӣ дар нақшаҳои таълимии зинаи таҳсилоти бакалавриат 25%-30%-ро ташкил

дода, тадриси онҳо дар нақшаҳои таълимӣ аз рӯи самт (ихтисос)-ҳо аз семестри сеюм ба нақшаи гирифта мешавад.

Таносуби фанҳои интихобӣ дар нақшаҳои таълимии зинаи таҳсилоти магистратура то 50% ва доктор аз рӯи ихтисос (доктори PhD) то 70% -ро ташкил медиҳад.

18. Нақшаи таълимии фардии донишҷӯ дар асоси нақшаи таълимии намунавӣ ва феҳристи фанҳои интихобӣ дар шакли аз тарафи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муқарраргардида бо қарори Шӯрои олимони тасдиқ ва барои ҳар як соли таҳсил дар зинаи бакалавриат - аз семестри сеюм ва дар зинаҳои магистратура ва доктор аз рӯи ихтисос (доктор PhD) – аз семестри якум аз тарафи донишҷӯ, магистр ва докторант бо маслиҳати мушовири академӣ (эдвайзер) тартиб дода мешавад. Нақшаи фардии донишҷӯ аз тарафи садорати факултет тасдиқ шуда, нусхаҳои он дар садорати факултет, маркази бақайдгирӣ ва машваратӣ, инчунин дар дасти донишҷӯ нигоҳ дошта мешавад.

19. Барои дарёфти дараҷаи академии бакалавр (муҳлати таҳсил -4 сол) аз худ намудани 240 кредит ҳатмӣ мебошад. Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар ҳудуди ҳаҷми умумии кредитҳои муқарраргардида на камтар аз 6 кредитҳои барои таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истехсолӣ, на камтар аз 15 кредитҳои барои таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ, иҷрои қори хамтқунӣ ва 3 кредитҳои барои гузаштан аз аттестатсияи ҳатмӣ пешбинишударо ба инобат мегирад.

20. Барои дарёфти дараҷаи академии магистр (муҳлати таҳсил -2 сол) аз худ намудани 120 кредит, аз ҷумла: на камтар аз 12 кредитҳои барои таҷрибаомӯзии илмӣ-педагогӣ, на камтар аз 6 кредитҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, на камтар аз 39 кредитҳои барои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва иҷрои рисолаи магистрӣ, 3 кредитҳои барои аттестатсияи ҳатмӣ пешбинишуда ҳатмӣ мебошад.

21. Барои дарёфти дараҷаи илмии доктор аз рӯи ихтисос, доктори фалсафа (PhD) муҳлати таҳсил 3 сол, аз худ намудани 180 кредит, аз ҷумла: 40 кредитҳои барои таълими назариявӣ, 20 кредитҳои барои таҷрибаомӯзиҳои омӯзгорӣ ва илмӣ, 120 кредитҳои барои иҷро ва дифоии рисолаи илмӣ пешбинишуда ҳатмӣ мебошад.

22. Барои бомуваффақият дар муҳлати муқарраршуда ҳатмӣ намудани ҳамаи зинаҳои таҳсилот миқдори кредитҳо дар нақшаи таълимии фардӣ барои як соли таҳсил (ба истиснои ихтисосҳои тиббӣ) бояд на камтар аз 60 кредитро ташкил диҳад. Яъне, донишҷӯ дар ҳар як даври академӣ ба ҳисоби миёна бояд 30 кредит (аз он ҷумла, 100% фанҳои ҳатмӣ)-ро аз худ кунад. Сарбории таълимии солонаи донишҷӯ барои ихтисосҳои тиббӣ дар як соли таҳсил дар ҳаҷми 70 кредит муқаррар карда мешавад.

23. Теъдоди умумии фанҳои таълимӣ барои ҳар як даври академӣ дар зинаи таҳсилоти бакалавриат то 8, дар зинаи таҳсилоти магистратура то 6 ва дар зинаи таҳсилоти доктор аз рӯи ихтисос, доктори фалсафа (PhD) то 4 муқаррар карда мешавад. Ҳаққи аксари теъдоди фанҳо тибқи Барномаи асосии таҳсилот аз рӯи ихтисоси (самти) амалкунанда дар зинаи таҳсилоти

бакалавр барои ихтисосҳои алоҳида на камтар аз 48 ва барои ихтисосҳои ҳамгиро то 64 ҷан муқаррар карда мешавад.

Номгӯи фанҳои бахши чоруми нақшаҳои таълимӣ аз рӯи ихтисоси (самти) амалкунанда вобаста ба ҷавобгӯ будани дараҷаи омодагии касбии хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат дар ҳолати зарурӣ бо нигоҳ доштани озодии академи дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

24. Сарбории таълимии омӯзгор барои як соли таҳсил дар асоси нақшаи таълимии кории самт (ихтисос), ки бо назардошти нагичаи таҳлил ва баҳисобгирии нақшаҳои таълимии фардии донишҷӯён тахия шудааст, ҳисоб карда мешавад.

25. Сарбории умумии омӯзгор дар як соли таҳсил бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои як воҳиди корӣ новобаста аз вазифа, дараҷа ва унвони илмӣ ба миқдори 64 кредит (1536 соат), аз он ҷумла, сарбории таълимӣ дар ҳаҷми 23 кредит (552 соат) муқаррар карда мешавад.

26. Сарбории таълимӣ дар ҳаҷми як воҳиди корӣ пурра аз соатҳои ҷаъол (лексия, амалӣ, семинарӣ, лабораторӣ) иборат набуда, балки соатҳои ғайриҷаъол (соатҳои барои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, қабули имтиҳонҳои фосилавӣ ва ниҳоӣ, гузаронидани мусоҳибаҳо, роҳбарии кор (лоиха)-ҳои курсиро низ дар бар мегирад.

27. Дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои роҳбарии таҷрибаомӯзиҳо, кор (лоиха)-и хатмкунии бакалавр ва рисолаи илмӣ магистр дар шакли соатбайъ муайян ва пардохт карда мешавад.

28. Дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муайян намудани таносуби соатҳои сарбории таълимии ҷаъол ва ғайриҷаъоли омӯзгор ҳамасола бо қарори ШО муайян карда мешавад.

29. Садорати факултетҳо уҳдадор аст, ки ҳамаи донишҷӯёнро бо қоидаҳои ташкили раванди таълим дар шароити низоми кредитии таҳсилот шинос намояд. Маълумот оид ба қоидаҳои ташкили раванди таълим дар тахтаи эълонҳои комиссияи қабул (дар шакли ҷопӣ) ва сомонии Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон (дар шакли электронӣ) ҷой дода мешавад.

30. Бақайдгирии донишҷӯён ҷиҳати номнависшавӣ ба омӯзиши фанҳои таълимӣ (хатмӣ, интихобӣ (элективӣ), интихоби омӯзгорони фанӣ ва гурӯҳбандӣ барои соли нави таҳсил аз ҷониби маркази бақайдгириӣ ва машваратӣ дар мувофиқа бо садорати факултетҳо ва кафедраҳо (дар давоми моҳи апрели соли таҳсили ҷорӣ) ташкил ва гузаронида мешавад.

31. Донишҷӯёни курсҳои 2-4, баъди муаррифии фанҳо, нақшаи таълимии фардии худро барои соли нави таҳсил (дар шакли муқарраршуда, дар ҳолати зарурӣ, пас аз маслиҳати эдвайзер) тартиб дода, имзо ва санаи онро гузошта, то 30 апрели соли таҳсили ҷорӣ ба садорати факултет месупоранд. Онҳо метавонанд то 10 июн ба нақшаи таълимии фардии худ аз миқдори умумии кредитҳо дар ҳаҷми то 10% тағйирот ворид намоянд. Дар ин маврид донишҷӯ ба садорати факултет бо дархости хаттӣ (дар шакли муқарраршуда) муроҷиат мекунад.

32. Маркази бақайдгирӣ ва машварат ва садорати факултет дар асоси қарори Шӯрои илмию методии Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон шумораи зарурии ҳадди ақали донишҷӯёнро барои ташкил кардани гурӯҳ аз фанни таълимӣ (хатмӣ ё интихобӣ) ва шумораи ҳадди аксари донишҷӯёнро барои ташкил кардани гурӯҳҳои академии якҷоя (потокҳо) муқаррар менамояд.

33. Дар ҳолати то 30 апрели соли таҳсили қорӣ барои омӯзиши ин ё он фанни интихобӣ дар соли нави таҳсил номнавис шудани теъдоди аз ҳадди ақали муқарраршуда камтари донишҷӯён, ин фан ба нақшаи таълимии қорӣ ворид карда намешавад. Садорати факултет барои огоҳ намудани донишҷӯён эълон ва ба қисми таълим ба таври хаттӣ гузориш медиҳад. Донишҷӯёне, ки барои омӯзиши ин фан номнавис шудаанд, бояд то 10 июни соли қорӣ оид ба ворид намудани тағйирот дар нақшаи таълимии фардӣ ба садорати факултет бо дархост мурочиат намоянд.

34. Муайян намудани ҳадди ақал ва аксари гуруҳҳои таълимӣ дар асоси номнависшавии донишҷӯён ба фанҳои таълимӣ ва омӯзгорон, тартиби ташкили онҳо бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

35. Ҳангоми аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯ ва аз ҷониби ӯ ба садорати факултет дар муҳлати муқарраршуда пешниҳод нагардидани нақшаи таълимии фардӣ, садорати факултет ҳуқуқ дорад, ки барои муайян намудани самт (траектория)-и таҳсилоти ӯ нақшаи таълимии намунавиро ҳамчун асос истифода барад.

36. Дар натиҷаи таҳлили нақшаҳои таълимии фардӣ садорати факултет нақшаҳои таълимии қориро аз рӯи самт (ихтисос)-ҳои амалкунанда таҳия намуда, то 15 майи соли таҳсили қорӣ ҷадвали дарсӣ тартиб медиҳад.

4. НИЗОМИ НАЗОРАТ ВА БАҲОДИҲӢ БА ДАРАҶАИ АЗҲУДКУНИИ ФАНҲО

37. Натиҷаи азҳудкунии барномаи таълимии ҳар як фан аз ҷониби донишҷӯ дар шакли баҳогузории ҳуруфӣ бо истифода аз ҳарфҳои А (А, А-), В (В+, В, В-), С (С+, С, С-), D (D, D-) ва F (Fх, F) ифода карда мешавад.

38. Барои мавриди истифода қарор додани шакли ҳуруфии баҳогузорӣ ба фаъолияти таълимии донишҷӯ ва муайян намудани баҳои ниҳонии ӯ аз низоми ҳолдиҳӣ - рейтингии 100-бала истифода бурда мешавад.

39. Гузариш аз низоми ҳолдиҳӣ - рейтингии 100-бала ба шакли ҳуруфии баҳогузорӣ бо истифода аз услуби рейтингӣ (бо назардошти мураккабияти барномаи таълимии фанҳо) амалӣ гардонида мешавад.

40. Дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ҳадди ақали ҳолҳо барои гирифтани баҳои мусбӣ аз фанҳои алоҳида вобаста ба ҳаҷми меҳнатгалабии онҳо тибқи низоми ҳолдиҳӣ - рейтингии 100-бала дар ҳудуди на камтар аз 50% муқаррар карда шудааст.

41. Ифодаи ҳуруфии баҳои донишҷӯ ва эквиваленти ададии он тибқи ҷадвали 1 муайян карда мешавад.

Ифодаи ҳуруфии баҳои донишҷӯ ва эквиваленти ададии он

Баҳо (ҳуруфӣ)	Ифодаи ададии баҳо	Холҳои умумии ба дастовардаи донишҷӯ	Ифодаи ананавии баҳо
A	4.0	$95 < A < 100$	аъло
A+	3.67	$90 < A < 95$	
B+	3.33	$85 < B < 90$	
B	3.00	$80 < B < 85$	хуб
B-	2.67	$75 < B < 80$	
C+	2.33	$70 < C < 75$	
C	2.00	$65 < C < 70$	каноатбахш
C-	1.67	$60 < C < 65$	
D+	1.33	$55 < D < 60$	
D	1.00	$50 < D < 55$	
F _x	0	$45 < F_x < 50$	гайриқаноатбахш
F	0	$0 < F < 45$	

Эзоҳ: F_x - баҳои гайриқаноатбахшест, ки ба донишҷӯ ҳуқуқи дар омӯзиши такрорӣ фан иштирок накарда, дар триместр бе пардохти маблағ супоридани имтиҳони фанни мазкурро медиҳад.

42. Аз рӯи натиҷаҳои ниҳой (баҳои умумӣ)-и донишҷӯён оид ба азхудкунии барномаҳои таълимии фанҳо, маркази бақайдгирӣ ва машварат рейтингӣ академии онҳоро муайян мекунад.

43. Бо мақсади ҳавасмандгардонии донишҷӯён ва таъини стипендия Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар ҳар як даври академӣ рейтингӣ умумии онҳоро ҳамчун миёнаи арифметикии барқашаи ҳолҳои аз ин ё он фанни таълимӣ ба дастоварда муайян менамояд.

44. Шӯрои илмию методӣ Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон қоидаҳои умумии низомӣ ҳолдихӣ-рейтингӣ ва низомномаҳои амики баҳодихӣ ба дараҷаи азхудкунии барномаҳои таълимии фанҳоро аз ҷониби донишҷӯ таҳия менамояд.

45. Донишҷӯе, ки аз рӯи натиҷаҳои рейтингҳои 1, 2 ва имтиҳони ниҳоии ин ё он фанни таълимӣ баҳои F (гайриқаноатбахш) гирифтааст (ба истиснои ҳолатҳое, ки бо сабаби узрнок ба имтиҳонҳо ҳозир нашудааст), барои такроран супоридани имтиҳон роҳ дода намешавад.

46. Ҳар як донишҷӯ метавонад аз садорати факултет, маркази бақайдгирӣ ва машварат ва сомонаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон оид ба натиҷаи рейтингӣ академии худ маълумоти муфассалу асоснок гирад.

47. Донишҷӯёне, ки дар давоми як даври академӣ аз 1-2 фанҳои таълимӣ қарзи академӣ доранд, имконияти дар триместрҳо баргараф намудани онҳо ва дар даври академии оянда идома додани таҳсилро пайдо мекунанд.

48. Донишҷӯёне, ки дар давоми як даври академӣ аз 3 ва зиёда фанҳои таълимӣ қарзи академӣ доранд, аз Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон хориҷ карда мешаванд.

49. Донишҷӯ барои ба сафи донишҷӯён барқарор шудан пас аз ба тасвиб расидани фармоиши ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон, метавонад миқдори кредитҳои заруриро, ки мувофиқи нақшаи таълимии фардӣ аз худ карда натавонистааст, аз нав азхуд кунад.

50. Дар ҳолате, ки қисми зиёди донишҷӯён аз ин ё он фанни таълимӣ қарзи академӣ доранд, садорати факултет метавонад (бо назардошти на камтар аз ҳадди ақал (8 нафар), ки аз тарафи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои ташкил намудани гурӯҳ ҷиҳати омӯзиши фанҳо муқаррар шудааст) бо хоҳиши донишҷӯён ва интихоби омӯзгор аз ҷониби онҳо дар триместр машғулиятҳои дарсӣ ташкил намояд. Дар ин сурат донишҷӯён, новобаста аз шакли таҳсили ройгон ва пулакӣ, танҳо пас аз пардохти маблағе, ки мувофиқи харҷномаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои азхуд намудани 1 кредит муқаррар шудааст, метавонанд ин фанро аз нав омӯхта, имтиҳон супоранд.

51. Имтиҳонҳои фосилавӣ оид ба ҳар як фан аз тарафи омӯзгори фанӣ ва имтиҳони ниҳой бошад, аз тарафи комиссияе, ки бо фармоиши ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон таъсис дода шудааст, қабул карда мешавад.

52. Имтиҳонҳои фосилавӣ ва ниҳой дар асоси қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар шакли қабули тестҳои омехта, қорҳои хаттӣ, шифохӣ (вобаста ба хусусиятҳои фанҳои таълимӣ) ва ё тариқи компютер дар маркази тести муассисаи таълимӣ қабул карда мешаванд ва натиҷаи онҳо дар маркази бақайдгирӣ ва машварат, садорати факултет нигоҳ дошта шуда, дар сомонии муассисаи таълимӣ ҷой дода мешаванд.

53. Рейтинҳои 1 ва 2 оид ба ҳар як фанни таълимӣ дар ҳафтаҳои 7 ва 14-уми таълими назариявии даври академӣ (дар рафти гузаронидани қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор) ва имтиҳони ниҳой дар давраи сессияҳои имтиҳонӣ қабул карда мешаванд.

54. Холҳои умумии донишҷӯ дар ДТТ оид ба азхудкунии барномаи таълимии ҳар як фан бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$GDP = \left[\frac{(P_1 + P_2)}{2} \right] * 0.6 + I_n * 0.4$$

дар ин ҷо:

P_1 - ҳолҳои рейтингӣ яқум;

P_2 - ҳолҳои рейтингӣ дуом;

Ин – ҳолҳои имтиҳони ниҳоӣ.

55. Пас аз анҷоми ҳар як даври академӣ дар асоси ифодаи ададии баҳои донишҷӯ аз фанҳои алоҳида ҳоли умумии миёна (GPA)-и ӯ бо истифодаи услуби миёнаи арифметикии барқаша ҳисоб карда мешавад (ҷадвали 2).

Ҷадвали 2

Тарзи ҳисоби ҳоли умумии миёна (GPA)-и донишҷӯ дар семестр

Р/т	Номгӯи фанҳо	Миқдори кредитҳо	Ифодаи ҳуруфи и баҳо	Ифодаи ададии баҳо	Ҳоли умумӣ
1	Фалсафа	4	В	3	12
2	Математика	4	С	2	8
3	Информатика	6	В	3	18
4	Таърихи халқи тоҷик	4	А	4	16
5	Забони тоҷикӣ	4	А	4	16
6	Забони русӣ	6	В	3	18
7	Забони хориҷӣ	4	С-	1,67	6,68
	Ҳамагӣ	32			94,68
Ҳоли умумии миёна(GPA)					2,96

56. Барои аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯ ҳадди ақали ҳоли умумии миёна (GPA)-и ӯ муайян карда мешавад, ки донишҷӯ дар ҳар як соли таҳсил бояд на камтар аз онро соҳиб шавад. Ҳоли умумии миёна (GPA)-и донишҷӯ вобаста ба курсҳои чунин муқаррар карда мешавад:

-барои курси якум - 1,67;

-барои курси дуюм - 1,75;

-барои курсҳои сеюм ва чорум - 2,0.

57. Барои хатми Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ҳадди ақали ҳоли умумии миёна (GPA)-и донишҷӯ дар давраи таҳсил бояд на камтар аз 1,85-ро ташкил диҳад.

58. Донишҷӯёне, ки ҳадди ақали ҳоли умумии миёна (GPA)-и онҳо дар ҷамъбасти соли таҳсил аз ҳадди ақали ҳолҳои умумии миёна (GPA)-и дар банди 56-и Низомномаи мазкур муқаррашуда камтар аст, новобаста аз шакли маблағгузори

Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон бо пардохти маблағ барои ҳар як кредит фанҳоеро, ки аз онҳо ҳолҳои кофӣ ба даст наовардаанд, тақроран омӯхта, имтиҳон месупоранд.

59. Фармоиши ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои аз курс ба курс гузаронидан, танҳо нисбат ба донишҷӯёне ба имзо расонида мешавад, ки ҳоли умумии миёна (GPA)-и онҳо на камтар аз ҳоли умумии миёна (GPA)-и дар банди 56-и Низомнома муқарраргардида бошад.

60. Ба донишҷӯёне, ки дар муҳлати муқарраршудаи таҳсил дар зинаи бакалаврият на камтар аз 222 кредитҳои барои таълими назариявӣ ва таҷрибаомӯзиҳо пешбинишударо бомуваффақият азхуд намудаанд, барои гузаштан аз аттестатсияи хатм (имтиҳонҳои давлатӣ ё дифоии рисолаи хатм) иҷозат дода мешавад.

61. Барои гирифтани иҷозат ба дифоии рисолаи илмӣ дар зинаи магистратура азхуд намудани барномаи таълимӣ дар шакли таълими назариявӣ дар муҳлати муқарраршудаи таҳсил (2 сол) дар ҳаҷми на камтар аз 90 кредит муайян карда мешавад.

5. ТАШКИЛИ ҚОРҲОИ МУСТАҚИЛОНАИ ДОНИШҶӮ БО РОҲБАРИИ ОМУЗГОР

62. Қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор бо мақсади гузаронидани мусоҳиба ва машварат бо донишҷӯён, бозҳои касбӣ, мизҳои мудаваар, ҳалли кейсҳо, омӯзиши маводи таълимии иловагӣ (вобаста ба фанни таълимӣ), иҷрои супоришҳои ҳонагӣ, навиштани рефератҳо, эссе, лоиҳаҳои курсӣ, қорҳои назоратии семестрӣ, таҳияи ҳисобот, қабули санҷишҳои қорӣ ва ғайра ташкил карда мешавад.

63. Масъалаи дар шакли машғулиятҳои аудиторӣ дар ҷадвали дарсӣ гузоштани кредитҳои барои иҷрои қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор муайянгардида ба ихтиёри Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон гузошта шудааст. Ҳаҷми дар шакли машғулиятҳои аудиторӣ дар ҷадвали дарсӣ нагузоштани кредитҳои барои иҷрои қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор муайянгардида барои кредитҳои токи фанҳои таълимӣ - на камтар аз 30% ва барои кредитҳои ҷуфти фанҳои таълимӣ - на камтар аз 50% муқаррар карда шуда, бо қарори Шӯрои олимони тасдиқ мегардад. Соатҳои қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, ки дар ҷадвали дарсӣ гузошта нашудааст, яке аз шаклҳои қорҳои

таълимӣю методии омӯзгор буда, дар ҳаҷми як воҳиди қорӣ ба сарбории таълимии ӯ дохил нашуда, ҳамчун сарбории қисми **дуҷум** ба ҳисоб гирифта мешавад.

64. Қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор тибқи талаботи нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои амалкунандаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон барои омӯзиши ҳамаи фанҳои таълимӣ пешбинӣ мешавад.

65.Нақша ва тарзи гузаронидани корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор бо нишон додани супоришҳо ва муҳлати иҷро намудани онҳо дар маҷмӯаи таълимӣ-методиӣ фан, бахусус дар барномаи кории фан (силлабус) пурра дарҷ меёбад.

66.Натичаи фаъолияти таълимии донишҷӯ аз рӯи иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор аз ҷониби омӯзгори фан ҳолгузори қарда мешавад.

6.ТАШКИЛИ КОРҲОИ МУСТАҚИЛОНАИ ДОНИШҶӮ

67.Корҳои мустақилонаи донишҷӯ тарзи фаъол ва мақсадноки аз худ намудани дониш, ташаккул додани малака ва маҳорати сермаҳсули эҷодии донишҷӯ бе иштироки фаъоли омӯзгор дар ин раванд мебошад. Ҷорабиниҳое, ки ташкили дурусти ба роҳ мондани корҳои мустақилонаи донишҷӯро таъмин мегардонанд, бояд дар асоси талаботи зерин амали гардонидани шаванд:

-корҳои мустақилонаи донишҷӯ бояд аз рӯи самти фанни таълимӣ ба таври мушаххас муайян қарда шаванд;

-корҳои мустақилонаи донишҷӯ бояд самаранок ва пайваста таҳти назорат қарор гирифта, натичаи иҷрои онҳо ҷиддӣ баҳогузори қарда шаванд;

68.Корҳои мустақилонаи донишҷӯ вобаста ба хусусиятҳои фанҳои таълимӣ ва мазмуну мундариҷаи он дар асоси стандартҳои давлатии таҳсилоти олии касбӣ, барномаҳои кории фанҳои таълимӣ, китобҳои дарсӣ, дастур ва васоити таълимӣ муайян қарда шаванд;

69.Назорат ва гузоштани баҳо ба натичаи корҳои мустақилонаи донишҷӯ бояд ҳамчун ягонагии ду шакли қар ташкил қарда шаванд:

-фаъолияти мустақилонаи таълимӣ ва худбаҳодиҳии донишҷӯ;

-назорат ва баҳогузори аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ, комиссияҳои имтиҳонӣ ва аттестатсияҳои давлатӣ, сохторҳои назоратии давлатӣ ва ғайра.

70.Тарзҳои иҷро намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯ бояд дар асоси барномаҳои кории ҳар як фанни таълимии ба барномаи касбии таълимии ихтисоси муайян дохилшаванда муқаррар қарда шаванд.

Дар қисмати мазкури барномаи кории фанни таълимӣ бояд супоришҳо барои иҷро намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯ доир ба ҳама ё баъзе мавзӯҳои муайян гардида, барои онҳо яке аз шаклҳои назорат (пурсиши шифоҳӣ, маъруза намудан, навиштани реферат, гузаронидани таҳқиқотӣ мустақилона, супервизия, супоридани коллоквиум, супоридани тест, иҷро намудани қори контролӣ ва ғайра) нишон дода шаванд.

71.Тарзи мушаххаси иҷро намудани корҳои мустақилона аз ҷониби донишҷӯ интихоб қарда шуда, дар ҳолатҳои зарурӣ дар мувофиқа бо омӯзгор (омӯзгорон) дар доираи талаботи санадҳои меъриии ҳуқуқии қабулгардида муайян қарда мешавад.

72. Чорабиниҳои дуруст ба роҳ мондан ва фароҳам овардани шароити иҷро намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯ, бояд бо асосҳои дар поён овардашуда таъмин гардидани ҳар як донишҷӯро пурра дар бар гиранд:

-тарзи кори инфиродӣ ҳангоми иҷро намудани корҳои назариявӣ (бахисобгирӣ, тартиб додани нақшаҳо ва ғайра) ва амалӣ (иҷро намудани корҳои лабораторӣ ва илмӣ-методӣ);

-воситаҳои маълумотдиҳанда (маълумотномаҳо, дастурҳои таълимӣ, бонки корҳои инфиродӣ, барномаҳои таълимӣ, дастаи барномаҳои бунёди ва ғайра);

-маводи методӣ (тавсияҳо, роҳнамоҳои практикумҳо ва ғайра);

-маводи назоратӣ (тестҳо);

-маводи захиравӣ (воситаҳои ченкунанда, технологӣ ва ғайра);

-сарватҳои муваккатӣ;

-мусоҳибаҳо (омӯзгорон, кормандони илмӣ-таҳқиқотӣ ва ғайра);

-имконияти муайян намудани маҳрук (траектория)-и таълимии худ (фанҳои таълимии интихобӣ, хизматҳои иловагии таълимӣ, нақшаҳои инфиродии таълимӣ);

-имконияти ба таври расмӣ муҳокима намудани натиҷаҳои назариявӣ ё амалии мустақилона бадастовардашуда (иштирок намудан дар конференсияҳо, олимпиадаҳо, озмунҳо).

73. Корҳои мустақилонаи донишҷӯ дар кафедраҳо, дар лабораторияҳои муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ, ҳамчунин дар муассисаҳои истеҳсолие, ки муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ бо онҳо шартнома дорад, ташкил ва иҷро карда мешаванд.

7. ТАРТИБИ ИҶРО ВА ҲИМОЯИ КОР (ЛОИҲА)-И КУРСӢ

74. Иҷрои кор (лоиҳа)-и курсӣ дар нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои амалкунандаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон барои гурӯҳи фанҳои умумикасбӣ ва тахассусӣ пешбинӣ гардида, дар давоми як даври академӣ ба нақша гирифта мешавад.

75. Баҳогузорӣ ба сифати иҷро ва ҳимояи кор (лоиҳа)-и курсии фанӣ аз ҷониби ҳайати комиссияе, ки кафедраи дахлдор таъсис додааст, бояд то оғози ҳафтаи 16-уми таълими назариявӣ ҳар як даври академӣ амалӣ гардонида шавад.

76. Ба фаъолияти таълимии донишҷӯ оид ба иҷро ва ҳимояи кор (лоиҳа)-и курсии фанӣ ба таври алоҳида ҳамоҳангӣ карда мешавад. Дар ҳолати саривақт ҳимоя накардани кор (лоиҳа)-и курсии фанӣ, донишҷӯ ба имтиҳони ниҳони ин фанни таълимӣ роҳ дода намешавад.

77. Муҳлати иҷро ва ҳимояи кор (лоиҳа)-и курсии тахассусӣ дар назди комиссияе, ки кафедраи дахлдор таъсис додааст, аз тарафи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

8. ТАРТИБ ВА ТАШКИЛИ РАВАНДИ СЕССИЯИ ИМТИҲОНӢ

78. Сессияи имтиҳонӣ дар як соли таҳсил ду маротиба дар баробари ба анҷом расидани ҳафтаҳои таълими назариявии ҳар як даври академӣ бо мақсади қабули имтиҳонҳои ниҳой аз фанҳои таълимӣ ташкил ва гузаронида мешавад. Мухлати гузаронидан ва миқдори ҳафтаҳои сессияи имтиҳонӣ тибқи нақшаи таълимии самт (ихтисос)-ҳои амалкунандаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

79. Имтиҳонҳои ниҳой вобаста ба талаботи барномаи таълимии фан ва хусусиятҳои касбии ихтисоси Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар шакли шифохӣ, ҳаттӣ, тестӣ ва омехта (бо истифода аз технологияи иттилоотӣ ё дар шакли анъанавӣ) гузаронида мешаванд. Асоснок гардонидани шакли шифохӣ ва ҳаттии қабули имтиҳонҳо вобаста ба талаботи барномаи таълимии фан муайян карда шуда, бо қарори Шӯрои методи факултет ва Шӯрои илмию методи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

80. Қабули имтиҳонҳои ниҳой аз ҷониби комиссияе, ки ҳайати он бо фармоиши ректор тасдиқ карда шудааст, ба роҳ монда мешавад. Ба ҳайати комиссия омӯзгори кафедраи мувофиқ, омӯзгорони кафедраҳои дигари аз ҷиҳати мазмун наздик, ки ба донишҷӯёни ин гурӯҳ аз фанни мазкур дарс надованд, намоёндагони қисми таълим ва садорати факултет шомил мешаванд. Омӯзгори фанни таълимӣ метавонад ба сифати назоратчӣ дар рафти қабули имтиҳон ва тафтиши ҷавобҳои донишҷӯён иштирок наояд.

81. Иштироки омӯзгори фанни таълимӣ дар рафти қабули имтиҳонҳои ҷамъбаستӣ барои иҷрои корҳои зерин ҳатмӣ мебошад:

- назорати рафти қабули имтиҳон ва натиҷагирии он;

- саривақт ба қайд гирифтани натиҷаи имтиҳон дар варақаи имтиҳонӣ.

82. Аъзои комиссияи имтиҳонӣ варақаҳои ҷавобҳои донишҷӯёнро бо калиди ҷавобҳои дуруст муқоиса карда, натиҷаи имтиҳони ниҳойро аз фанни таълимӣ муайян менамоянд. Дар мавриди истифода аз технологияи иттилоотӣ баъд аз коркарди онҳо дар барномаи компютерӣ натиҷаи ниҳойи ҷавобҳои донишҷӯёнро муайян мекунанд. Дар ҳар ду маврид комиссия натиҷаҳои имтиҳони ниҳойро аз фанни таълимӣ ба донишҷӯён эълон намуда, варақаи имтиҳониро пур мекунанд ва бо гузоштани имзо ба маркази бақайдгири ва машварат месупоранд.

83. Дар мавриди аз тарафи комиссияи имтиҳонӣ ба қайд гирифтани ҳолатҳои вайрон намудани қоидаҳои қабули имтиҳонҳои ниҳой баҳои донишҷӯ ғайриқаноатбахш ҳисобида мешавад.

84. Ворид намудани тағйирот ба натиҷаҳои дар рейтингҳои 1 ва 2 бадастovarдаи донишҷӯ дар давраи сессияи имтиҳонӣ қатъиян манъ аст.

85. Оид ба натиҷаи ҳар як сессияи имтиҳонӣ ба донишҷӯ транскрипт (маълумотномаи академӣ) дода мешавад.

9. АПЕЛЛЯТСИЯ ВА ТАРТИБИ ГУЗАРОНИДАНИ ОН

86. Аpellятсия - аз тарафи Комиссияи апелляциясионӣ гузаронида мешавад. Комиссияи апелляциясионӣ бо фармоиши ректор таъсис дода шуда, ба он намояндаи қисми таълим, намояндагони садорати факултет ва кафедраи мувофиқ дохил мешаванд.

87. Аpellятсия дар асоси аризаи донишҷӯ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

-ғалат пешниҳод гардидани маводи имтиҳонӣ аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ ё хангоми генерацияи онҳо бо хатои техникаӣ таҳия гардидани варианти саволномаҳои тестӣ;

-набудани ҷавоби дуруст ё овардани ду ҷавоби дуруст дар байни ҷавобҳои ба саволномаи тестӣ пешниҳодшуда аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ;

-берун аз доираи барномаи таълимии фан пешниҳод гардидани саволномаҳои имтиҳонӣ;

-ба ҳисоб нагирифтани ҷавобҳои дуруст хангоми санҷиши варақаи ҷавобҳои донишҷӯ аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ сканер накардани он аз ҷониби мутахассиси маркази тести Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон;

-ғалат тартиб додани калиди ҷавобҳои дуруст аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ ё бо хато ворид намудани калиди ҷавобҳои дуруст ба барномаи компютерӣ;

88. Дарҳости донишҷӯ дар асоси аризаи ӯ оид ба гузаронидани апелляция дар муддати 48 соат аз лаҳзаи эълон гардидани натиҷаи имтиҳони ниҳой баррасӣ карда мешавад.

89. Тартиби гузаронидани апелляция:

-донишҷӯ рӯзи эълон шудани натиҷаи имтиҳони ниҳой бо нишон додани номи фан ба маркази бақайдгирӣ ва машварат бо ариза муроҷиат мекунад. Комиссия аризаи донишҷӯро арзёбӣ намуда, бо назардошти мувофиқати он ба талаботи ҳолатҳои дар банди 80-и Низомнома овардашуда оид ба зарурати гузаронидани апелляция қарор қабул мекунад;

-натиҷаи апелляция ба варақаи апелляциясионӣ гузаронида мешавад;

-тағйир додани натиҷаҳои рейтингҳои 1 ва 2-и донишҷӯ хангоми гузаронидани апелляция қатъиян манъ аст.

10. ТАРТИБИ БАҶРАФ НАМУДАНИ ҚАРЗҲОИ АКАДЕМӢ

90. Қарзҳои академии донишҷӯ хангоми ба Fx ва F баробар шудани натиҷаи ниҳойи азхудкунии барномаи таълимии ин ё он фан ва ё бесабаб ҳозир нашудан ба имтиҳони ниҳой ба вучуд меоянд.

91. Мутахассиси маркази бақайдгирӣ ва машварат сабабҳои ба вучуд омадани қарзҳои академиро таҳлил намуда, дар асоси муайян намудани

рейтинги академии донишчӯён. номгӯи фанҳои таълимиро барои такроран супоридани имтиҳонҳо муқаррар менамояд.

92. Такроран супоридани имтиҳон аз ин ё он фанни таълимӣ пас аз сессия (бе пардохти маблағи иловагӣ) ба донишчӯёне иҷозат дода мешавад, ки аз имтиҳонҳои фосилавӣ бомуваффақият гузаштаанд, вале бо сабабҳои узрнок ба имтиҳони ниҳой ҳозир нашудаанд ё ки баҳои Fx гирифтаанд. Ба ин гурӯҳ донишчӯёне низ дохил мешаванд, ки дар дарсҳо пурра иштирок намуда, аз рейтингҳои 1 ё 2 ҳолҳои баланд гирифтаанд, вале бо сабаби беморӣ (бо ҳуччати тиббӣ тасдиқшуда) ба имтиҳони ниҳой ҳозир нашудаанд. Ба ин қабил донишчӯён барои супоридани имтиҳон пас аз сессия то як моҳ муҳлат муқаррар карда мешавад. Дар мавриди такроран супоридани имтиҳони ниҳой шакли қабули имтиҳон ва ҳайати комиссия тағйир намеёбад.

93. Мушовири академӣ (эдвайзер) ва мутахассиси маркази бақайдгирӣ ва машварат (бақайдгиранда) номгӯи фанҳои таълимӣ, ному насаби донишчӯёни дорои қарзҳои академиро муайян намуда, чадвали такроран супоридани имтиҳонҳоро бо нишон додани сана, вақт ва макон тартиб медиҳанд ва барои тасдиқ ба муовини ректор оид ба таълим пешниҳод месозанд.

94. Қарзҳои академӣ аз фанҳои таълимие, ки омӯзиши онҳо тибқи нақшаи таълимии самт (ихтисос)-и амалкунандаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар ду ва зиёда даври академӣ пешбинӣ шудааст, ҳатман бо риояи пайдарпайии омӯзиш ва бартараф намудани онҳо ба роҳ монда мешавад.

95. Ба истиснои ҳолатҳои дар банди 92-и Низомномаи мазкур овардашуда (бе пардохти маблағи иловагӣ) такроран супоридани имтиҳонҳо бидуни аз нав омӯختани фан қатъиян манъ аст.

11. ТАРТИБИ ТАШКИЛ ВА ГУЗАРОНИДАНИ ТРИМЕСТР

96. Триместр бо пешниҳоди қисми таълим, маркази бақайдгирӣ ва машваратӣ ва садорати факултетҳо ташкил карда мешавад.

97. Муҳлати гузаронидан ва давомнокии триместр тибқи тақвими академии раванди таълим муқаррар карда мешавад.

98. Зарурати дар триместр таҳсил намудани донишчӯ дар асоси ҷой доштани ҳолатҳои зерин муқаррар карда мешавад:

- дар як даври академӣ (ҷамъбасти давраи асосии сессияи имтиҳонӣ) на зиёда аз ду фанҳои ҳатмӣ баҳои F (ғайриқаноатбахш) гирифта;

- ҳангоми аз 25 ҳол паст будани натиҷаи рейтингҳои 1,2 ва дар ҳамаи асос барои супоридани имтиҳони ниҳой иҷозат нагирифта;

- насупоридани имтиҳонҳо дар муҳлати як моҳе, ки тибқи банди 92-и Низомномаи мазкур муқаррар карда шудааст;

- паст будани натиҷаи ҳоли умумии миёнаи бадастоварда (GPA)-и донишчӯён нисбат ба ҳоли умумии миёна (GPA)-и дар банди 56-и Низомномаи мазкур вобаста ба курсҳо муқарраршуда;

-ба таври системанок (зиёда аз 25%) ба дарсшиканӣ роҳ додан дар машғулиятҳои дарсии ин ё он фанни таълимӣ.

99.Триместр бо назардошти риояи талаботи зерин ташкил карда мешавад:

-хайати гурӯҳхое, ки ба машғулиятҳои дарсии ин ё он фанни таълимӣ фаро гирифта мешаванд, бояд аз 8 нафар кам набоянд;

-дар ҳолати аз 8 нафар кам будани донишҷӯён гурӯҳ ташкил карда намешавад ва азхуд намудани барномаи таълимии фан дар шакли ташкил ва гузаронидани мусохиба аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ бо донишҷӯён ва аз ҷониби онҳо ба таври инфиродӣ аз худ намудани маводи таълимии фан амалӣ гардонидани мешавад;

-сарфи меҳнати омӯзгор дар триместр (ҳангоми гузаронидани машғулиятҳои дарсӣ дар гурӯҳҳо ё дар шакли мусохиба ё машғулиятҳои инфиродӣ иҷро намудани сарбории таълимӣ бо донишҷӯёни қарздор) ба тариқи соатбайъ пардохт мешавад;

-ҳаҷм ва арзиши пардохти соатҳои дар шакли мусохиба ё машғулиятҳои инфиродӣ иҷрогардидаи омӯзгор аз тарафи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

100.Ба расмият даровардани триместр бо тартиби зерин сурат мегирад:

-донишҷӯ то оғози триместр барои иштирок дар он ба маркази бақайдгирӣ ва машварат ариза пешниҳод менамояд;

-Маркази бақайдгирӣ ва машварат дар мавриди ташкили гурӯҳ дар мувофиқа бо кафедра ному насаби омӯзгорро муайян карда, ҷадвали машғулиятҳои дарсии триместро тартиб медиҳад. Пас аз ҷурра пардохт намудани маблағи таҳсил аз ҷониби донишҷӯён онро барои тасдиқ ба муовини ректор оид ба таълим пешниҳод менамояд;

101.Садорати факултет барои пардохти саривактии маблағи таҳсил дар триместр аз ҷониби донишҷӯёни қарздор масъул мебошад.

102.Маркази бақайдгирӣ ва машварат аз рӯи натиҷаҳои триместр ҳоли умумии миёна (GPA)-и донишҷӯро аз нав муайян менамояд.

12. ТАРТИБИ БАҲАРАФ НАМУДАНИ ФАРҚИЯТИ АКАДЕМӢ

103.Фарқияти академӣ аз рӯи нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои амалкунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар ҳолатҳои зерин пайдо мешавад:

-гузариши донишҷӯ аз як Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ба дигар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон;

-гузариши донишҷӯ аз як иختисос ба иختисоси дигар;

-баргаштани донишҷӯ аз рухсатии академӣ (дар ҳолати иваз шудани нақшаи таълимии самт (ихтисос)-и амалкунандаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон);

-барқароршавии донишҷӯ пас аз хориҷшавӣ.

104.Раванди супоридани фарқияти академӣ иҷрои пайдарпайи амалҳои зеринро аз ҷониби донишҷӯён тақозо менамояд:

-пардохти маблағи иловагии таҳсил вобаста ба кредитҳои фанҳои таълимӣ;

-иштирок дар машғулиятҳои дарсӣ бо мақсади пурра азхуд намудани барномаи таълимии фанҳое, ки ҳамчун фарқият муайян карда мешаванд;

-ичрои супоришҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, супоридани имтиҳонҳои фосилавии 1, 2 ва ниҳой бо мақсади ҷамъоварии кредитҳои дар нақшаи таълимӣ муқарраргардида;

-бартараф намудани фарқияти академӣ аз рӯи нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷиҳати азхудкунии барномаҳои таълимии фанҳо муқарраршуда; 105.Муҳлати супоридани фарқият аз рӯи нақшаи таълимӣ то охири даври академӣ муқаррар карда мешавад.

13. ТАРТИБИ ГУЗАРОНИДАНИ ТАҶРИБАОМУЌИ

106. Таҷрибаомӯзи (таълимӣ, саҳроӣ, омӯзгорӣ ва истехсолӣ) мувофиқи нақшаҳои таълимӣ ва барномаҳои тасдиқгардидаи самт (ихтисос)-ҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ гузаронида мешавад.

107. Таҷрибаомӯзи тибқи талаботи стандартҳои давлатии таҳсилоти олии касбӣ ва нақшаҳои таълимии самт (ихтисос)-ҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мақоми фанҳои таълимии ҳатмиро доро буда, ҷузъи асосии муайянкунандаи самт (траектория)-и таҳсилоти донишҷӯ ва салоҳиятҳои касбии хатмкунанда мебошад.

108. Таҷрибаомӯзи ба нақшаи таълимии фардии донишҷӯ ворид карда мешавад. Агар донишҷӯ талаботи ҳадди ақали қисми назариявии барномаҳои таълимии фанҳои базавии ҷиҳати иҷрои барномаи таҷрибаомӯзи заруриро азхуд накарда бошад, он гоҳ барои гузаштан аз таҷрибаомӯзи иҷозат дода намешавад.

109. Ҳаҷми меҳнатталабии ҳамаи шаклҳои таҷрибаомӯзи бо кредит ифода карда мешавад. Натиҷаи аз таҷрибаомӯзи гузаштани донишҷӯ тибқи низоми ҳолдӣ-рейтингӣ баҳогузори шуда, ҳангоми муайян намудани ҳоли умумии миёна (GPA)-и донишҷӯ ба ҳисоб гирифта мешавад.

14. ТАРТИБИ ХОРИҶ, БАРҚАРОРКУНИ ВА ИНТИҚОЛИ ДОНИШҶӮ

110. Донишҷӯе, ки дар як даври академӣ бесабаб дар ҳаҷми зиёда аз 36 соат ба дарсшиканӣ роҳ медиҳад, аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хориҷ карда мешавад.

111. Донишҷӯе, ки аз рӯи нақшаҳои таълимии самт (ихтисос) аз се ва зиёда фанҳои таълимӣ баҳои F (ғайриқаноатбахш) мегирад, аз сафи донишҷӯени муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ хориҷ карда мешавад. Донишҷӯ баъд аз як даври академӣ (семестр) ҳуқуқи барқарор шуданро дорад.

112. Донишҷӯе, ки пас аз анҷоми триместр аз як ё ду фанҳои таълимӣ ва донишҷӯене, ки аз яке аз қисмҳои фанҳои таълимии пайдарпайии омӯзиши

онҳо ҳатмӣ қарздор мемонад, аз сафи донишҷӯёни Донишгоҳи технологии Тоҷикистон хориҷ қарда мешавад.

113. Донишҷӯ дар ҳолати аз як фанни таълимӣ (фанни барои ихтисоси ӯ асосӣ) се маротиба баҳои F (ғайриқаноатбахш) гирифта, бе ҳуқуқи барқароршавӣ ба ин самт (ихтисос) хориҷ қарда мешавад. Дар ин ҳолат ӯ ҳуқуқ дорад, ки ба дигар самт (ихтисос)-е, ки омӯзиши фанни мазкур тибқи талаботи нақшаи таълимии он асосӣ нест, барқарор шавад.

114. Донишҷӯе, ки ҳоли умумии миёна (GPA)-и ӯ аз рӯи ҳамаи фанҳои таълимӣ баъд аз ҷамъбасти натиҷаҳои триместр аз ҳоли умумии миёна (GPA)-и дар банди 56-и Низомномаи мазкур муқарраршуда паст мебошад, дар курсаш тақроран монанд мешавад.

115. Донишҷӯ пас аз хориҷшавӣ, танҳо баъд аз гузаштани як даври академӣ ҳуқуқи барқароршавӣ дорад. Микдори кредитҳои, ки донишҷӯ то даври хориҷшавӣ соҳиб гаштааст, хангоми барқарор шудани ӯ пурра ба инobat гирифта мешаванд.

116. Донишҷӯе, ки хориҷ шудааст, метавонад ба ихтисос ва курси мувофиқ дар сурате барқарор шавад, ки пеш талаботи барои ин курс ё ихтисос муқарраршуда дар транскрипт (маълумотномаи академӣ)-и ӯ дарҷ ёфта бошад;

117. Барқароркунии донишҷӯ дар як соли таҳсил дар ду давра то оғози даври академии навбатӣ сурат мегирад.

118. Дар мавриди барқароршавии донишҷӯ ба ин ё он курс ва ё гузаштан ба дигар ихтисос ҳаҷми кредитҳои фанҳои таълимие, ки аз рӯи онҳо қарзи академӣ ё фарқият месупорад, бояд аз 18 кредит зиёд набошад. Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар муайян намудани фарқият аз фанҳои интихобии нақшаҳои таълимии қорӣ самт (ихтисос)-ҳо мустақил аст.

119. Маркази бақайдгирӣ ва машвараг дар асоси транскрипти донишҷӯ курси таҳсил ва фарқиятро аз рӯи нақшаи таълимии самт (ихтисос)-и амалкунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ муайян мекунад.

121. Тартиби интиқоли донишҷӯ дар дохили Донишгоҳи технологии Тоҷикистон (аз як шакли таҳсил ба шакли дигар, аз як ихтисос ба ихтисоси дигар, аз низоми анъанавӣ ба низоми кредитии таҳсилот) ва аз як Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ба дигар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар асоси талаботи «Низомномаи хориҷ, барқарор ва интиқоли донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ» сурат мегирад.

122. Баргараф намудани кредитҳои фарқият аз рӯи нақшаҳои таълимии ихтисос (самт)-ҳои амалкунанда дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ хангоми барқарор ё интиқоли донишҷӯ бе пардохти маблағ ба роҳ монда мешавад.

15. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ ДОНИШЧӮ

122. Хангоми тартиб додани нақшаи таълимии фардии худ донишчӯ уҳдадор аст, ки қоидаҳои дар Низомномаи мазкур дарҷёфтагари роя қунад:

-дар нақшаи таълимии фардӣ дарҷ намудани 100% фанҳои хатмие, ки омӯзиши онҳо ба як соли таҳсил рост меояд;

-номнавис шудан ба омӯзиши фанҳои хатмӣ ва интихобӣ дар ҳаҷми 60 кредит дар як соли таҳсил.

123. Донишчӯ ҳуқуқ дорад, ки дар соли таҳсил ба теъдоди фанҳои, ки ҳаҷми умумии меҳнатталабии азхудкунии барномаҳои таълимии онҳо зиёда аз 60 кредитро ташкил медиҳанд, номнавис шавад. Дар ин ҳолат бо назардошти бомуваффақият иҷро намудани нақшаи таълимии фардии худ (дар давоми даври академӣ азхуд намудани 60 кредит ва дар триместр - миқдори иловагии кредитҳо) ӯ метавонад муассисаи таҳсилоти олии касбиро пеш аз муҳлати тибқи нақшаи таълимии самт (ихтисос)-и интихобкардааш муқарраргардида хатм намояд.

124. Донишчӯи дар намуди пулакӣ таҳсилкунанда ҳуқуқ дорад, ки мувофиқи имконият ва хоҳиши худ дар нақшаи таълимии фардӣ миқдори фанҳоро дар ҳаҷми аз 60 кредит камтар дарҷ намояд. Дар ин сурат муҳлати таҳсил намудани ӯ дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон нисбат ба муҳлати таҳсиле, ки тибқи нақшаи таълимии самт (ихтисос)-и интихобкардааш муқаррар гардидааст, зиёд мешавад.

125. Барои донишчӯи дар намуди ройгон таҳсилкунанда кам кардани муҳлати таҳсил дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон бе пардохти маблағ ва зиёд кардани муҳлати таҳсил бо пардохти маблағ иҷозат дода мешавад.

126. Дар давраи таҳсил донишчӯ уҳдадор аст, ки тамоми фанҳои таълимиро мувофиқи нақшаи таълимии фардии тасдиқшуда аз худ намояд.

16. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ ОМӮЗГОР

127. Дар доираи озодихоии академие, ки татбиқи низоми кредитии таҳсилот барои омӯзгорон ва донишчӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ таъмин менамояд, омӯзгор новобаста аз вазифа, дараҷа ва унвони илмӣ ҳуқуқ дорад:

-бо салоҳиди худ (дар доираи талаботи умумии муқарраршуда) шакли услубҳои гуногуни иҷро, қабул ва ҳолғузорино ба корҳои мустақилонаи донишчӯён, вобаста ба муҳимият ва сатҳи мураккабии мавзӯ (модул)-ҳои алоҳидаи фани омӯхташаванда истифода барад;

-дар мувофиқа бо мудири кафедра ва Шӯрои илмӣ-методии факултет таносуби шаклҳои мухталифи дарсҳои аудиторӣ (лексия, семинар, амалӣ ва лабораторӣ)-ро, вобаста ба хусусиятҳои хоси фани таълимии тадрисшаванда муайян намояд;

-бо мақсади таъмини болоравии сифати таҳсилот, шакли услубҳои нави интерактивии таълимро дар ҷаласаҳои кафедра, Шӯрои илмӣ-

методии факултет барои баррасӣ ва муҳокима пешниҳод карда, зарурату самарабахшии татбиқи онҳоро исбот ва дифоъ намояд;

-ба донишҷӯён барои иштироки фаъол дар дарсҳо, махфилҳои фанӣ, иҷрои саривақтӣ ва босифати супоришҳои мустақилона (дар ҳудуди муқарраршуда) ҳолҳои ҳавасмандӣ, ҳамчунин барои риоя накардани тарғиботи дохилии муқарраршуда, дарсшикании бесабаб, ҳалалдор сохтани чараёни дарс, саривақт иҷро накардани супоришҳои мустақилона ва ғайра ҳолҳои ҷаримаваӣ гузорад.

128. Дар доираи масъулиятҳои, ки тибқи шартномаҳои тарафайни байни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва донишҷӯён муқаррар гардидаанд, омӯзгор уҳдадор аст:

-донишҷӯёнро бо силлабус, маҷмӯаи таълимию методӣ аз фанни омӯхташаванда (мағзи муҳтасари лексияҳо, нақша ва услуби гузаронидани дарсҳои амалию лабораторӣ, супоришҳо барои кори мустақилона, маводи имтиҳонӣ), маводи фаъоли тақсимшаванда ва ғайра дар шакли ҷопӣ ё электронӣ таъмин намояд;

-дар барномаи корӣ (силлабуси)-и фан услуби гузаронидани дарсҳои лексионӣ, машғулиятҳои амалӣ, муҳосиба ва қабули супоришҳои мустақилонаи донишҷӯёнро бо нишон додани мақону вақт, инчунин талаботи ҳешро нисбати донишҷӯён пурра дарҷ карда, риояи онро таъмин намояд;

-раванди азхудкунии барномаи таълимии фанро аз ҷониби ҳар як донишҷӯ мунтазам назорат намояд;

-пас аз ҷамъбасти натиҷаҳои рейтингӣ 1-ум ҳулосаҳои зарурӣ бароварда, дар раванди таълими фан тағйироти муфид ворид намояд;

-эродҳои дар натиҷаи ишғирок ба дарси омӯзгор аз тарафи мудири кафедра, комиссияи Шӯрои илмӣ-методӣ, шӯъбаи идоракунии сифати таҳсилот гирифта ва дарҳости донишҷӯёнро ҷихати беҳдошти раванди таълим ба эътибор гирад ва баҳри болоравии сифати таълиму тарбия кӯшиш ба ҳарҷ диҳад;

-сатҳи азхудкунии мавзӯҳо, қисм (модул)-ҳои алоҳида ва умуман барномаи таълимии фанро аз ҷониби донишҷӯён амиқ муайян карда, ба натиҷаи фаъолияти онҳо объективона ва беғаразона ҳолгузори намояд;

-сарбории қисми аввал (таълимӣ) ва қисми дуюм (таълимӣ-методӣ, илмӣ-тадқиқотӣ, ташкилию тарбиявӣ)-и тасдиқшударо пурра иҷро карда, аз натиҷааш дар охири ҳар нимсола ба мудири кафедра ҳисобот пешниҳод намояд;

-дар анҷоми ҳар як панҷсола аз курсҳои тақмили ихтисос гузарад.

17. ПАРДОХТИ МАБЛАҒИ ТАҲСИЛ

129. Ҳаҷми маблағи таҳсил, ки барои ҳар соли таҳсил ба ҳар як донишҷӯ рост меояд, дар асоси ҳарҷномаи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон муқаррар карда шуда, аз арзиши аслии ташкили раванди таълим аз рӯи самт (ихтисос)-ҳои алоҳида вобаста аст. Новобаста аз шакли

таҳсил (ройгон ва пулакӣ) арзиши аслии 1 кредит ҳамчун ҳосили тақсими ҳаҷми маблағи таҳсили солона ба миқдори кредитҳои пешбинишуда муайян ва бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи технологии Тоҷикистон, тасдиқ карда мешавад.

130. Донишҷӯёни курси аввал маблағи солонаи таҳсилро пас аз бомуваффақият супоридани имтиҳонҳои қабул дар Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи шартномаи тарафайн пардохт менамоянд.

131. Донишҷӯёни курсҳои болоӣ маблағи таҳсили солоноро вобаста ба миқдори кредитҳои, ки дар нақшаҳои таълимии фардии онҳо нишон дода шудааст, дар ҳар як даври академӣ пардохт менамоянд.

132. Дар мавриди аз ин ё он фан баҳои F (гайриқаноатбахш) гирифтани донишҷӯ онро пас аз пардохти маблағи иловагӣ (вобаста ба миқдори кредитҳои, ки тибқи нақшаи таълимии самт (ихтисос)-и мазкур барои омӯзиши ин фан чудо шудааст) новобаста аз шакли таҳсил (ройгон ва ё пулакӣ) аз нав омӯхта, имтиҳон месупорад.

18.МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

133. Иҷрои талаботи бандҳои Низомнома аз ҷониби донишҷӯён, магистрҳо, докторантон, ҳайати профессорону омӯзгорон, кормандон, роҳбарони қисмҳои таркибӣ ва воҳидҳои сохтории Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ҳатмӣ мебошад.

134. Дар мавриди риоя накардани талаботи Низомномаи мазкур тибқи Оинномаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ҳаёти профессорону омӯзгори кафедраҳо ва кормандони воҳидҳои сохтории марбути донишгоҳ ба муҷозот пешниҳод карда мешаванд.